

ГЕО Гебра программыг ашиглан
метр хувиргалт сэдвийг заах

Нэгж хичээлийн хөтөлбөр

Сэдэв: Геометр хувиргалт (8-р анги)

Боловсруулсан: МУИС- ШУС- БУС-ийн 2D – график баг

2018 он

“Геометр хувиргалт” нэгж хичээлийн хөтөлбөр

Хамрах хүрээ: ЕБС-ийн 8-р ангийн сурагчид

Зорилго: Тэгш хэм, эргүүлэлт, параллель зөөлт, гомотетийг бүрэн тодорхойлоход юу шаардлагатайг ойлгох, инвариант чанарыг мэдэх, асуудал шийдвэрлэх, тэгш өнцөгт координатын систем ашиглах чадвартай болно.

Түлхүүр үг: Дүр ба түүнийг хувиргах, хоёр цэгийн хоорондох зай, хээ зүйх, дүрсийг дараалуулан хувиргах, жигд багасгах, гомотет, дүр, төв, коэффициент

Суралцахуйн зорилт:

№	Хүлээгдэж буй үр дүн
1	<ul style="list-style-type: none"> • Гурвалжин эсвэл дөрвөн өнцгийн нийлбэр ба 180-ийн эргүүлэлттэй холбох , ямар өнцөгтүүд зүйж болдгийг мэдэх, бусад нь яагаад болдогийг тайлбарлах • Тэгш хэм, эргүүлэлт, параллель зөөлт, гомотет оролцсон бодлого бодоход координатын систем ашиглах • Хавтгай дүрсийг параллель зөөлт, тэнхлэгийн тэгш хэм , эргүүлэлтийн комбинаци ашиглан хувиргах, дүрсийг нөгөө дүрсэд буулгах хувиргалтыг тодорхойлох • Хавтгай дүрсийг өгсөн цэгт төвтэй эерэг бүхэл тоон коэффициенттэй өсгөх (гомотетоор хувиргах), өсөлтийн коэффициент нь харгалзах талуудын уртуудын харьцаатай тэнцүү гэдгийг мэдэх • Параллель зөөлт , эргүүлэлт , тэгш хэм, дүрсийг тэнцүү дүрсэд буулгахад өнцөг ба уртыг хадгалдаг , харин гомотет нь өнцөг хадгалдаг, урт хадгалдаггүй гэдгийг мэдэх • Тэгш хэм , эргүүлэлт, параллель зөөлт, гомотетийг бүрэн тодорхойлоход юу шаардлагатайг мэдэх

Агуулга: Агуулгын залгамж холбоо

Өмнө судалсан агуулга	Нэгж хичээлээр судлах агуулга
<ul style="list-style-type: none"> - А,В цэгүүдийн координат өгөдсөн үед АВ хэрчмийн дундаж цэгийг олох - Эргүүлэлт тэнхлэгийн тэгш хэм , параллель зөөлт тэдгээрийн энгийн дараалсан хувиргалтуудар хавтгайн дүрсүүд хувиргах - Гомотеттэй холбоотой хэллэг, тэмдэглэгээг ойлгох, хэрэглэх ; өгсөн цэгт төвтэй эерэг бүхэл тоон коэффициент гомотетээр хувиргах - Энгийн маштаб зураг зурах, тайлбарлах 	<ul style="list-style-type: none"> - Координатын хавтгайд геометр хувиргалтуудыг хийх, хувиргалтын зүй тогтолыг гаргах, хэргэлэх - Хувиргалтуудын бүрэн тодорхойлж, тэдгээртэй холбоотой бодлого бодох

Арга зүй:

Суралцахуйн үндсэн үйл ажиллагаа	Тухайн үйл ажиллагаанд харгалзах сургалтын арга
<ul style="list-style-type: none"> - Өгсөн цэгийн хувь дахь тэгш хэм - Өгсөн цэгт төвтэй $90^\circ, 180^\circ, -90^\circ$ өнцгөөр эргүүлэх эргүүлэлт - Параллель зөөлт - Гомотетын төв, коэффициентийг олох, хавтгайн хялбар 	<ul style="list-style-type: none"> - Сэдэлжүүлэх арга - Солилцооны арга - Урамшуулан дэмжих арга - Мэдлэг бүтээлгэх арга - Багаар ажиллах арга

дүрсийг өгсөн (эерэг, сөрөг) коэффициенттэй гомотетоор хувиргах	- Солилцооны арга
---	-------------------

Цагийн баримжаа, хичээл зохион байгуулах арга, хэрэглэгдэхүүн:

№	Ээлжит хичээлийн хөтөлбөр	Судлах цаг		Зохион байгуулах арга	Хэрэглэгдэхүүн
		Шинэ хичээл	Бататгал хичээл		
1	Дүрсийн тэгш хэм, эргүүлэлт, параллель зөөлт, гомотетоор хувиргах	1	1	- Сэдэлжүүлэх арга - Мэдлэг бүтээлгэх арга - Урамшуулан дэмжих арга	- Сэдэлжүүлэх зураг - Сурах бичиг - Ээлжит хичээлийн хөтөлбөр – 1 - Geogebra file
2	Дүрсийг хоёр өөр хувиргалтаар дараалуулан хувиргах	1	1	- Сэдэлжүүлэх арга - Мэдлэг бүтээлгэх арга - Урамшуулан дэмжих арга - Солилцооны арга	- Сурах бичиг - Ээлжит хичээлийн хөтөлбөр – 2 - Geogebra file
3	Дүрсийг эерэг коэффициенттэй гомотетоор хувиргах	1	1	- Сэдэлжүүлэх арга - Мэдлэг бүтээлгэх арга - Урамшуулан дэмжих арга	- Сурах бичиг - Ээлжит хичээлийн хөтөлбөр-3 - Geogebra file
4	Эргүүлэлт	1	1	- Сэдэлжүүлэх арга - Мэдлэг бүтээлгэх арга - Урамшуулан дэмжих арга	- Сурах бичиг - Ээлжит хичээлийн хөтөлбөр-4 - Geogebra file
5	Параллель зөөлт	1	1	- Сэдэлжүүлэх арга - Мэдлэг бүтээлгэх арга	- Сурах бичиг - Ээлжит хичээлийн хөтөлбөр-5 - Geogebra file
6	Гомотет	1	1	- Сэдэлжүүлэх арга - Мэдлэг бүтээлгэх арга - Урамшуулан дэмжих арга	- Сурах бичиг - Ээлжит хичээлийн хөтөлбөр-6 - Geogebra file
7	Үнэлгээ	1		- Уламжлалт арга	- Шалгалтын материал

Үнэлгээ:

Сурагчдын эзэмшсэн цогц чадамжийн болон мэдлэг, чадварын төлөвшлийг доорх шалгуур үзүүлэлтэнд баримжаалан боловсруулсан үнэлгээний даалгавараар шалгаж, нэгж хичээлийн төгсгөлд үнэлнэ.

Үнэлгээний шалгуур:

- Координатын хавтгайд тэгш хэм, эргүүлэлт, параллель зөөлт, гомотетийн төв коэффициентийг олох, хавтгайн хялбар дүрсүүдийг өгсөн коэффициенттэй гомотетоор хувиргах

Үнэлгээний даалгавар: /Хугацаа – 40 минут/

А хувилбар	Б хувилбар
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Үнэлэх журам:

1-р асуултанд 2 оноо; 2, 3-р асуултанд 3 оноо; 4, 5-р асуултанд 4 оноо тус тус өгч нийт 16 онооноос хувиран үнэлнэ.

Даалгавар	Оноо өгөх шалгуур	Өгөх оноо
1-р бодлого		
2-р бодлого	-	
3-р бодлого	-	
4-р бодлого	-	
5-р бодлого	-	
Нийт		

- Хялбар дүрсийг координатын тэнхлэгүүдийн хувьд тэгш хэмтэй хувиргах
  - Дүрсийн оройн цэг, талын дундаж цэгийг тойруулан эргүүлэх
  - Дүрсийг параллель зөөлтөөр хувиргах
  - Эерэг коэффициенттэй гомотетоор хувиргах, дараалан гомотетоор хувиргах, чанарыг мэдэх
- Координатын тэнхлэгт перпендикуляраар сунгах, координатын тэнхлэгийн дагуу сунгах